

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره ۵۳۷۱ • ۸صفحه

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترق

سه‌شنبه ۸ اردیبهشت ۱۴۰۵

اذان ظهر تهران ۱۲:۰۲ | اذان مغرب ۱۹:۰۷ | اذان صبح فردا ۳:۴۲ | طلوع آفتاب ۵:۱۵

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

بی‌گمان آنچه در نزدیک به دو ماه حضور ارزشمند مردم در خیابان رقم خورده، نشانه‌ای روشن از بویایی سرمایه اجتماعی و ظرفیت بالای همبستگی ملی در بزنگاه‌های تاریخی است. این ظرفیت در هم‌افزایی بسا توان نظامی، انسجام داخلی و تحرک دیپلماتیک، به یک قدرت مرکب و بازدارنده تبدیل می‌شود. با این حال، تبدیل این سرمایه به دستاوردی پایدار، مستلزم فهم دقیق پیچیدگی‌های سیاست خارجی است و در آن عرصه، تصمیم‌ها نمی‌تواند بر پایه هیجان باشد، بلکه بر مدار محاسبات چندلایه، موازنه منافع و سنجش پیامدهای بلندمدت شکل می‌گیرد.

در این چارچوب، تقلیل گزینه‌های پیش‌روی کشور به دوگانه ساده‌انگارانه «جنگ یا تسلیم»، خود بخشی از خطای راهبردی است که می‌تواند دامنه انتخاب‌های واقعی را محدود کند. واقعیت آن است که میان این دو سر طیف، مجموعه‌ای متنوع از راهبردهای میانی، از مدیریت هوشمند تنش و بازدارندگی فعال تا مذاکره هدفمند و توافق‌های مرحله‌ای وجود دارد که مسیر دستیابی به صلحی پایدار و کم‌هزینه را هموار می‌سازد.

مصلحت‌ایجاب می‌کند که با اتکا به عقلانیت راهبردی و پرهیز از هیجان‌زدگی، سیاستمداران به هر قیمت، کشور را از خطر یک ابرقدرت که قدرت بی‌حساب او در دست صهیونیست‌ها و افراد جنایتکار افتاده است، برهاند و به سلامت عبور دهد. حضور حماسی مردم، پیامی معنادار به جهان مخایره کرد که ملت ایران در بزنگاه‌های حساس، پشت سر منافع ملی و مسئولان خود می‌ایستد. بخشی از کنشگران سیاسی تُندرو، بی‌تردید از سر

با حضور:

دکتر عباس شاکری

عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی

دکتر علی عرب مازار

عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی

رضا مجیدزاده (نویسنده روایت)

زمان:

سه‌شنبه ۸ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ ساعت ۱۶-۱۴

مکان:

بلوار کشاورز، خیابان شهید برادران مظفر، پلاک ۱۲۶، موسسه دین و اقتصاد

فرودگاه بین‌المللی امام خمینی(ره) تهران صبح دوشنبه ۷ اردیبهشت پس از چندین هفته توقف، به دلیل حملات آمریکایی-صهیونیستی به ایران دوباره با انجام پروازهای خارجی بازگشایی شد. این رویداد در حالی اتفاق می‌افتد که امروز سومین روز از بازگشایی فرودگاه است. عکس: علی شریفزاده، ایرنا

شجاعت تصمیم‌گیری در بزنگاه مصلحت

چگونه سرمایه ملی را به صلح پایدار تبدیل کنیم؟

قادر باستانی‌نیریزی

فاصله داشته باشد، به‌سرعت در معرض برجسب‌هایی چون تسلیم یا سازش قرار می‌گیرد. در این فضا، سیاستمدار برای عبورادن کشور از بیخ‌ظن‌ناک تاریخی، چاره‌ای جز پذیرش هزینه‌های شخصی و اعتباری ندارد، در حالی که قدرت خیابان باید اهرم مذاکره باشد، نه مانع آن.

اکنون از منظر راهبردی، کشور در نقطه‌ای ایستاده که نیازمند بازتعریف برخی رویکردهاست. نخست آنکه باید روشن شود نگاه به مذاکره تاکتیکی است یا راهبردی. اگر راهبردی است، شرایط کنونی پس از آزمون گزینه‌های مختلف توسط طرف مقابل و اثبات تاب‌آوری ایران، یکی از بهترین مقاطع برای دستیابی به توافقی متوازن است. همچنین باید از بیش‌آرورد مطالبات پرهیز کرد. طرح خواسته‌هایی که تحقق‌پذیر نیستند، انتظارات داخلی را

به سطحی غیرواقعی می‌برد و دست‌طرف مقابل را برای انعطاف بازتر می‌کند. هنر مذاکره در اولویت‌بندی منافع است؛ یعنی حفظ منافع حیاتی، ولو به قیمت مصالحه در حوزه‌های کم‌اهمیت‌تر. در این میان، یک حلقه مفقوده بیش از هر چیز خودنمایی می‌کند و آن دیپلماسی عمومی در داخل است. اگر اقرار است حمایت مردمی به عنوان یک عنصر قدرت ملی حفظ شود، باید این حمایت آگاهانه، متکثر و مبتنی بر گفت‌وگو باشد، نه محصول انحصار رسانه‌ای و هیجان‌های زودگذر. جامعه‌ای که امکان شنیدن صداهای مختلف را دارد، کمتر به دام افراط و برجسب‌زنی می‌افتد و بیشتر آماده پذیرش تصمیمات عقلانی -حتی اگر دشوار باشند- خواهد بود.

تکته راهبردی و تعیین‌کننده دیگر آن است که در شرایط تزاحم میان دو واجب عینی و متعین -از یک‌سو منفعت حیاتی موضوعی چون غنی‌سازی و از سوی دیگر، منفعت وجودی حفظ کلیت و پایداری جمهوری اسلامی- نمی‌توان با رویکرد شعاعری یا صفر و صدی تصمیم گرفت. منطق عقلانی حاکم بر چنین موقعیت‌هایی، اصل ترجیح اهم بر مهم و قاعده دفع افسد به فاسد است. در این چارچوب، حفظ نظام یک قاعده بنیادین است که سایر منافع در نسبت با آن تعریف می‌شوند.

خارجی خوانی

کودکان غزه ناپدید می‌شوند

«مرکز فلسطینی افراد مفقودشده» اعلام کرده حدود دوهزارو ۷۰۰ جسد کودکان فلسطینی هنوز زیر آوار خانه‌ها در نوار غزه مانده است. همچنین،

از ناپدیدشدن حدود ۲۰۰ کودک دیگر که در اردوگاه‌های آوارگان کم شده‌اند یا در نزدیکی مراکز توزیع کمک‌ها یا به دست نیروهای ارتش اسرائیل مجروح شده‌اند، خبر داده است.

طبق تحقیق هاآرتص، محمد غبن، کودک چهارساله، سه هفته پیش از مقابل چادر خانواده آواره‌اش در شمال غزه، بیت لاهیا، ناپدید شده است. مادرش گفته است او جلوی چادر با برادرانش بازی می‌کرد اما طرف ۱۰ دقیقه ناپدید شد.

داستان محمد موردی استثنائی نیست. گروه‌هایی در غزه به طور روزانه در تلگرام و فیس‌بوک، درخواست‌هایی از خانواده‌هایی که فرزندان شان را کم کرده‌اند یا عکس کودکانی که در جست‌وجوی والدین‌شان پیدا شده‌اند،

منتشر می‌کنند. اکثر این کودکان بین سه تا ۱۰ سال دارند. برخی از موارد ناپدیدشدن مستقیم به جنگ و حضور نیروهای اشغالگر در غزه مرتبط است. کودکانی که احتمالاً هدف گلوله قرار گرفته یا بازداشت شده‌اند. اجساد بسیاری از کودکان نیز زیر آوار مناطقی که هدف بمباران قرار گرفته‌اند، باقی مانده است. در هشتم مارس، سامر از چادر خانواده‌اش در نزدیکی رفح،

۷۰۰

مسجد

استاندار تهران گفت: «۷۰۰مسجد در ۲۲ منطقه تهران شناسایی شد تا برای شرایط و سناریوهای سخت‌وتوانیم آمادگی داشته باشیم». این تعداد در استفاده از پزل‌های خورشیدی، ژنراتور و مولدها، ذخایر آب، اسکان اضطراری و تغذیه به‌کار گرفته می‌شوند». محمداصاق معتمدیان ادامه داد: «مساجد باید در نقش دولت محلی احیا بشوند و در بخش‌های اقتصادی، معیشتی، اجتماعی و امنیتی از طریق مردم‌محله‌ها را مدیریت کنیم. معتمدین محله اشراف بیشتری نسبت به محله دارند و این ایده بسیار خوبی است تا بشود به محلات کمک کرد». با حمایت امام شهید، محله‌ها ساختارمندتر شدند. در سطح کشور بیش از ۷۵ هزار مسجد در مناطق شهری و روستایی داریم که پتانسیل فوق‌العاده‌ای است.

واکنش

حاکمیت ایران بر تنگه

هرمز

علیرضا داوودنژاد در ایستنا نوشت: «حاکمیت ایران بر تنگه هرمز، همواره چون شیر ی خفته در ناخودآگاه جمعی ایرانیان بود که اکنون بیدار گشته و بر فراز خلیج فارس گام برمی‌دارد. مسیر این حاکمیت، با عبور جسورانه فرماندهان از میان میدان‌های مین گشوده شده است؛ مسیری که ده‌ها میلیون رهررو ایرانی در پی آن هستند تا به غایت اهداف انقلاب ۵۷، یعنی توزیع عادلانه قدرت، تحقق عدالت و سیادت رای اکثریت بر قوانین اجرایی، دست یابند. بیهوده در پی سرکوب اراده‌ای نباشید که ریشه در هزاره‌ها تاریخ دارد؛ ایران، نماد انقلابی بشریت است؛ معترض به جهانی که بر محور ستم و مدار ویرانی طبیعت می‌چرخد. حاکمیت ایران بر تنگه هرمز، آغازگر عصری نو برای اعاده کرامت انسانی و بازگشت رفت به تمامی موجودات خواهد بود».

یادداشت

دیوار کوتاه روشنفکری

سیناعلامه

خیلی ناگهانی به سرم زد تلویزیون را روشن کنم، یکی دو شبکه را بالا و پایین کردم و از بخت بد خوردم به برنامه باورقی. هیچ علاقه‌ای به نگاه‌کردن این برنامه نداشتم؛ هرچند دانشگاه‌ها مجازی شده و ما دانشجویا هم کمی تا قسمتی بیکاریم اما خب آن‌قدرها هم بیکار نیستیم.

چیزی که وادارم کرد چند دقیقه‌ای از این برنامه را ببینم، دیدن نام آقای زیدآبادی بود، روزنامه‌نگاری که اگر نبود نوشته‌ها و ویدئوهایش، شاید من هم مثل جوانان هم‌نسلم در یکی از قطب‌های تندرو جامعه غرق شده بودم. جبراً چند دقیقه‌ای از این برنامه را دیدم.

گفتن ندارد که مجری در این برنامه چه کار می‌کند؛ نظرات مخالف خود و دوستانش را می‌آورد، یک‌طرفه به‌اصطلاح با زبان طنز آنها را می‌گوید و می‌رود. نمی‌دانم چرا از این وحدت و وحدت، «واوش» هم نصیب جریان روشنفکری و جامعه مدنی و دانشگاهی نمی‌شود. نمی‌دانم من معنی وحدت را نمی‌فهمم یا ایشان. اگر قرار بر این است که در دوره جنگ کمتر همدیگر را نقد کنیم و بیشتر بر اشتراک یافشاری کنیم، پس تکلیف این برنامه‌ها آن هم با بودجه عمومی کشور چیست؟

حالا نمی‌پرسم نقطه اشتراک باورقی و رسانه‌های خارجی چیست که هر دو به جای اینکه اسرائیل و آمریکا را دشمن بدانند، احمد زیدآبادی، را می‌کوبند. باز هم بماند که وقتی مسئولان ارشد نظام چون رئیس‌جمهور و رئیس مجلس می‌خواهند مذاکرات را مبتنی بر سه اصل عزت، حکمت و مصلحت پیش ببرند و میز مذاکره را امتداد میدان می‌دانند، مگر وحدت در دوره جنگ اقتضا نمی‌کند کمتر در این امور اختلاف کنیم که مجری محترم مذاکره را بی‌فایده می‌دانند. ما که زیاد سکوت کردیم، کاش دیگران هم سکوت را بلد بودند.

البته خب پیشامد جدیدی نیست؛ دیوار روشنفکری و جامعه مدنی همیشه در ایران کوتاه بوده است. همان اندازه که روشنفکر هر روز و هر روز در تلاش برای تطور اندیشه خود بوده و هزار طرف برای حل مشکلات فکری ایران بسته، مخالفان روشنفکری هم هر روز صلب‌تر از دیروز این جریان را کوبیده‌اند و طوری از روشنفکر و جریان روشنفکری می‌گویند گویی که روشنفکری یک کاست همکن است. در حالی که روشنفکری طیفی است متنوع از افکار، عقاید و باورها، از غرب‌گرا دارد تا ضد غرب افراطی، از ضد دین‌های افراطی گرفته تا معتدلین دین‌مدار و... روشنفکر ایرانی از دوره‌های آغازین جریان روشنفکری ایرانی در دوره قاجار تا به امروز مدام دچار تطور فکری شده و به تناسب نیاز زمان دوره‌های فکری متفاوت را خلق کرده است. بنابر آنچه گفتم، جریان روشنفکری ایران را نمی‌توان با اسارت در یک دوره زمانی یا یک طیف و عقیده خاص کوبید زیرا این جریان یک کاست همکن نیست و در یک دوره تاریخی نیز متوقف نمانده و سیال و پویا در تلاش برای حل مشکلات فکری ایران و ایرانی در حرکت است.

۱۰ میلیون

تن

ایلنسا: در روند جنگ تحمیلی سوم، هزاران واحد مسکونی تخریب و حدود ۱۰ میلیون تن نخاله ساختمانی که با نخاله‌های ساختمانی معمولی فرق دارد ایجاد شد. میزان زیادی از این پسماندها به مواد شیمیایی و انواع روغن‌ها آلوده هستند که قطعاً نگاه ویژه‌ای را می‌طلبد. همین حالا برای انتقال این حجم پسماند ساختمانی حدود ۲۰۰ هزار کامیون نیاز است. عضو شورای راهبردی سازمان حفاظت محیط زیست با اعلام این مطلب گفت: «اگر می‌خواهیم در ایران به سمت توسعه برگردیم، باید بتوانیم مقوله محیط زیست را در اولویت قرار دهیم تا به معنای واقعی توسعه پایدار را داشته باشیم.